

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 23 DESEMBRE DE 2022 | Número 191

PÀG. 3 | NADAL

El simbolisme darrere
els ornaments vegetals

PÀG. 13 | CATALUNYA RELIGIÓ

Renovació del patronat

PÀG. 18 | PERE ARAGONÈS

"La diversitat religiosa forma part
de l'essència del nostre país"

PÀG. 20 | BERNABÉ DALMAU

"A nivell eclesial, cada 25 anys
convé una cosa nova"

PÀG. 28 | VICTÒRIA MOLINS

Una lliçó del "carrer" per Nadal

Davant del pessebre | PÀG. 9

PÒRTIC

Barcelona té tot l'any a la vista de tothom un dels pessebres monumentals més visitats i fotografiats del món. És a la façana del naixement de la Basílica de la Sagrada Família. A petita escala, és una tradició que es repeteix i transmet de pares a fills en moltes cases. Contemplant el pessebre, us desitgem Bon Nadal!

Fotografia portada: Sagrada Família

SUMARI

3 Actualitat

Quin simbolisme hi ha darrere els ornaments vegetals de Nadal?

Les torres dels Evangelistes de la Sagrada Família ofereixen una mica més de llum a la ciutat

Uns 300 infants canten nades davant la Sagrada Família

El pessebre del doctor Padrós

La Fundació Catalunya Religió renova el patronat

El papa Francesc sobre Catalunya i Espanya: "Busqueu la manera de resoldre-ho"

Pere Aragonès: "La diversitat religiosa forma part de l'essència del nostre país"

Bernabé Dalmau: "A nivell eclesial, cada 25 anys convé una cosa nova"

Justícia i Pau denuncia que la majoria de persones recluses pateixen algun trastorn mental

28 Panoràmica

Una lliçó del "carrer" per Nadal, per Victòria Molins

Per què Nadal?, per Ruth Giordano

31 Recull de premsa

32 La setmana a les xarxes

Quin simbolisme hi ha darrere els ornaments vegetals de Nadal?

Si passem per la Fira de Santa Llúcia de Barcelona o per qualsevol dels mercats de Nadal que s'instal·len a les places de moltes ciutats i pobles europeus, observarem un gran nombre d'elements vegetals que es venen com a ornaments nadalencs. Però, quin simbolisme tenen totes aquestes plantes? Per què hi ha aquest lligam entre vegetals i la festa cristiana de Nadal?

Una tesi doctoral feta sobre la Fira de Santa Llúcia dividia aquesta fira en quatre sectors: figures, verd, artesanía i simbombes. Sota el títol de verd es relacionaven els següents elements vegetals que estaven en venda: arbres de Nadal, tions, rams de vesc de la sort, branques o molsa per al pessebre, centres florals i plantes nadalenques. El periodista **Eugeni Xammar** escrivia una crònica en el difícil any 1939 sobre la Fira de Santa Llúcia i deia el següent: "La fira era, si es pot dir, la fira del paisatge. Venia bé per comprar la **molsa**, el **grèvol**, el llorer, el vesc o una mica de suro si en feia falta". Per tant, des de fa moltes dècades, algunes espècies vegetals o fragments d'elles formen part de la decoració casolana de les festes nadalenques.

Abans d'endinsar-nos en la simbologia concreta d'aquestes plantes convé reflexionar entorn de per què volem envoltar-nos d'arbres, tions, branques, plantes per Nadal. La festa coincideix amb el solstici d'hivern, és a dir, una època de letargia i calma vegetal com a resultat del fred i la reducció de les hores de llum. La presència d'aquests components vegetals dins la festa cristiana del naixement de Jesús s'interpreta com un lligam entre el cristianisme i els ancestrals cultes a la natura, els boscos i els arbres propis dels pobles europeus precristians. En aquest moment de l'any en què la llum comença a guanyar, molt lentament, espai en el cicle diari, guarnir la casa amb branques, troncs o rams de vesc de la sort és connectar amb les societats rurals que enganxaven a la porta de casa o a les finestres de les granges un ram de vesc per tal de demandar fertilitat i fortuna per a la família, els conreus o el bestiar abans de l'esclat de vida primaveral.

Comencem amb l'**arbre de Nadal**. Els dies o les setmanes prèvies a les festes nadalenques, els carrers i les places de molts pobles i ciutats s'omplen d'ornaments en forma d'arbre i s'acostuma a plantar un gran avet en un lloc central.

També en moltes llars entren els arbres i els ornaments amb llums i sanefes. L'arbre de Nadal per excel·lència és l'avet. Aquesta és una espècie sempre verda o perennifòlia que simbolitza la resistència al fred i, al mateix temps, l'eternitat. Quan guarnim un arbre de Nadal, estem davant d'un símbol que representa el desig tan humà d'entroncar el cel i la terra, d'embellir la nostra realitat quotidiana, d'agermanar-nos amb els amics arbres, de portar bocins de natura a la nostra llar, de seguir una tradició que ve d'antic i que perpetuem amb els nostres gestos any rere any.

**LA PRESENCIA DE PLANTES
A LA FESTA DE NADAL S'INTERPRETA
COM UN LLIGAM ENTRE
EL CRISTIANISME I ELS ANCESTRALS
CULTES A LA NATURA**

Un segon element, propi de les terres catalanes, és el **tió**. **Joan Amades** esmenta que, segons la contrada, el tronc que es transforma en tió correspon a diferents espècies. A l'Empordà era una soca d'alzina surera i en altres indrets

eren troncs de roures o de pins. A Mallorca es rodeja el tió de farigola, ginebre, romaní i altres plantes aromàtiques. Totes elles, arribat el seu moment, acabaven a la llar de foc per tal que la seva olor envaeixi i perfumi tota la casa. La tradició fa cagar el tió la nit de Nadal. En alguns indrets de muntanya dipositaven el tió de manera que el capçal restes encès i connectat amb la llar de foc. Troncs que ens donen escalfor i llum amb d'altres amb els quals, per celebrar el naixement del nen Jesús, ens ofereixen regals i llaminadures per als més petits de la casa.

El vesc de la sort: símbol de fertilitat

Quan relacionàvem els ornaments vegetals nadalencs hem esmentat els rams de vesc de la sort. Es tracta, normalment, de petites branques d'avet que embolcallen un ramell de vesc amb fruits. El vesc és una planta paràsita que creix tant sobre alguns arbres de fulla caduca com damunt d'avets o altres coníferes. Per aquest motiu aquesta planta pren diferents noms: el vesc de la pomera, el vesc de l'avet o l'herba del vesc.

Com que el vesc creix damunt de la capçada dels arbres i, tot i que les seves fulles fan fo-

tosíntesi, viu de la saba que circula pels vasos conductors de l'arbre sobre el qual viu, és verd tot l'any. El seu fruit, que és una baia blanca de la mida d'un pèsol, no deixa de ser una herba de difícil accés i de gran curiositat. Potser per aquests motius o pels seus valors medicinals els druides celtas la van convertir en una planta sagrada. Segles més tard els pobles centreeuropeus la van convertir en l'herba de la bona sort i s'enganxava per les festes nadalenques a la porta d'entrada de casa o a les finestres.

Quan als pobles rurals es parla de tenir sort es refereixen al fet que la família gaudeixi de bona salut, a què les collites siguin abundants i el bestiar no emmalalteixi, sobretot.

La sort, doncs, és sinònim de fertilitat. Per aquest motiu en els pobles del nord d'Europa els promesos es besaven sota els arbres que tinguessin vesc.

Una bellesa externa que afavoreix el goig interior

El grèvol és un arbust que pot arribar als 15 metres d'alçada i que presenta unes fulles perennes punxants i d'un verd intens, és fàcil observar-ne en el sotabosc de les fagedes. El gran atractiu d'aquesta planta són els fruits vermells que configuren unes branques molt vistoses. Recordem que el grèvol és una planta protegida a Catalunya, respectem-lo si ens el

topem en el decurs d'alguna passejada. Assegurem-nos que sigui de viure si n'adquirim. Els pobles celtas l'hi atribuïen bona sort i prosperitat i, com en el cas del vesc, tant pel simbolisme com per la seva bellesa es va estendre per tota Europa aquest costum ornamental.

Per tot plegat, quan engalanem la porta de casa, el seu interior o qualsevol racó amb un arbre de Nadal, ramells de vesc, branques de grèvol, de llorer o amb una ponsètia ens preparem per enaltir el naixement de Jesús i ben segur que aquesta bellesa externa afavoreix el goig interior.

NOMÉS L'AMOR HO IL·LUMINA TOT

1 de cada 3 llars a Catalunya no tenen
prou ingressos per viure dignament.
Aquest Nadal, sigues llum per a elles.

Fes el teu donatiu
BIZUM: 38031

www.caritascatalunya.cat

Les torres dels Evangelistes de la Sagrada Família ofereixen una mica més de llum a la ciutat

Des de divendres passat, ja es poden veure il·luminades les dues torres dels Evangelistes de la Sagrada Família, la de Lluç i la de Marc. L'encesa es va fer en acabar el concert de Nadal a la Basílica. Un any després de la culminació de la **Torre de Maria**, no s'ha volgut donar tant relleu a les noves torres a l'espera de que l'any vinent es puguin inaugurar les quatre torres dels Evangelistes que envoltaran la futura torre de Jesús. Però la il·luminació de les dues noves terminals és una nova fita superada cap a la finalització del temple i ofereixen una mica més de llum a la ciutat.

L'esdeveniment el va emmarcar el cardenal Joan Josep Omella en una breu intervenció que va obrir el concert de Nadal. "Lluç i Marc estaran il·luminats aquesta nit i reconeguts per tota la ciutat de Barcelona", va destacar. L'arquebisbe de Barcelona va explicar que les torres només estaran il·luminades durant les festes de Nadal, de les 6 de la tarda a les 10 del vespre, i que el 8 de gener s'apagaran fins que estiguin finalitzades les quatre torres. Omella va recordar com és precisament l'Evangeli de Lluç el que relata amb més detall el naixement de Jesús i ha destacat el missatge de perdó dels evangelis.

El simbolisme

Sortint del concert, els assistents i la resta de persones que es van acostar al temple van poder **veure** des del carrer com s'il·luminava per primera vegada el conjunt. El terminal del bou que simbolitza Lluç des del carrer Marina i el del lleó de Marc des del carrer Sardenya, amb la torre i l'estel de Maria al centre.

Amb aquesta visió es pot fer una aproximació final més clara al conjunt de les sis torres centrals que culminaran el temple. Les quatre torres dels Evangelistes envoltaran la de Jesús i amb 135 metres d'alçària seran les terceres més altes del temple, una mica per sota de la Maria i dels 174 metres de la central de Jesús. Com va projectar Gaudí, cada torre dels evangelistes s'identifica amb la figura corresponent del tetrarorf amb el llibre de l'Evangeli i les ales. Són les quatre figures de la iconografia cristiana que l'art i l'arquitectura han utilitzat des de fa segles per representar els evangelistes. Queda pendent per d'aquí a un any un home (o àngel) per la torre de Mateu i l'àguila per la de Joan.

En un tríptic que es va repartir al sortir del concert, s'explica el simbolisme d'aquests tetra-

morfes. Segons la tradició, Lluç era metge i va ser convertit al cristianisme per sant Pau. Es va donar al seu servei i el va seguir per tot arreu. Pel seu caràcter servicial i bondadós, se li va atribuir el símbol del bou, un animal humil, mans i treballador. D'altra banda, l'Evangeli de Marc presenta Jesús adult en el moment solemne del baptisme i com després viurà al desert entre els animals salvatges. És per aquest motiu que se li assigna el símbol del lleó. La tradició sempre ha considerat aquest animal com una representació de força, coratge i reialesa.

"A les mans d'aquest infant"

El concert de Nadal, del que com cada any es van sortejar les entrades gratuïtes entre els ciu-

tadans que les van sol·licitar, va ser un recorregut encadenat per nades de tot el món en la primera part. La part final es va centrar en les nades tradicionals catalanes convidant a la participació del públic.

En el concert també es va estrenar una obra que encarregada per la Sagrada Família al compositor **Xavier Pagès Corella**, "A les mans d'aquest infant". No és la primera vegada que la Sagrada Família encarrega obres musicals i, per exemple, també es va fer **mateix** l'any passat amb el compositor **Marc Timón**. De fet, avui la Sagrada Família és una de les poques institucions religioses tenen la capacitat per impulsar encàrrecs culturals com és una obra per orquestra i cor.

El concert el va dirigir **Xavier Puig** i va ser interpretat per l'Orquestra Simfònica del Vallès i el Cor Bruckner Barcelona i es va poder seguir en directe a través del web de Sagrada Família. A l'acte també hi van assistir el tinent d'alcalde **Albert Batlle** i el director general d'Afers Religiosos **Carles Armengol**.

Fotografia: Sagrada Família

Uns 300 infants canten nades davant la Sagrada Família

Sota la llum de l'estel de la torre de la Mare de Déu i les **recentment finalitzades** torres dels evangelistes, uns 300 alumnes de les escoles municipals de música de Barcelona han ofert una cantada infantil de nades aquest dimarts a la tarda. Ha estat davant la façana del naixement de la basílica de la Sagrada Família i ha anat a càrrec de corals i músics infantils de l'EMM Nou Barris, l'EMM Can Ponsic, l'EMM Can Fargues, l'EMM Sant Andreu - Mestre Pich Santasusana i l'EMM Eixample - Joan Manuel Serrat.

La cantada de nades ha servit per "compartir i contemplar la llum de Nadal amb la ciutat de Barcelona", expliquen des de la Sagrada Família. En aquest sentit, el president delegat de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família, **Esteve Camps**, ha manifestat que, el concert, "es tracta d'un acte que respon a la voluntat de la Sagrada Família d'apropar la basílica a la ciutadania". "Especialment als infants, que viuen aquestes dates de Nadal d'una manera especial", ha dit.

Cada escola ha ofert un repertori format per nades d'arreu del món que han interpretat en diferents torns. Per part de l'**Escola Municipal**

de Música de Nou Barris ha actuat l'alumnat de les corals XICS d'entre 8 i 10 anys, que han interpretat les cançons *M'he portat bé!* i *Regals amb el cor* d'un musical de Nadal de la compositora americana **Sally K. Albrecht**. L'actuació de l'**Escola Municipal de Música Can Ponsic** ha anat a càrrec d'alumnes de 5 i 6 anys acompanyats per flautes i clarinets de l'orquestra de vent, amb un repertori de quatre cançons tradicionals, i un dels eixos del repertori habitual de Can Ponsic. L'alumnat de l'**Escola Municipal de Música de Can Fargues**, de 8 i 9 anys, ha

ofert un petit viatge per diferents països amb les cançons *Noi quin fred!*, tradicional catalana; *Huahuanaca*, tradicional boliviana; *Aguinaldo*, cançó de Nadal de Galícia, i *Santa Claus arriba a ciutat*. De l'**Escola Municipal de Música Sant Andreu - Mestre Pich Santasusana** han pujat a l'escenari alumnes de diferents grups d'edat, d'entre 5 i 11 anys, que han ofert la cantata *Les figures del pessebre*, escrita per **Joan Llongueras**. Finalment, els cors Baloo2, amb infants de 7 a 9 anys, i el Cor Crescendo, de 10 a 12 anys, de l'**Escola Municipal de Música de l'Eixample**

- **Joan Manuel Serrat**, han interpretat dues nades catalanes d'autors contemporanis i han acabat amb el famós *Hallelujah: A Soulful Celebration*, de G. F. Händel.

Una programació per viure l'esperit de Nadal

Per acabar, una representació de les cinc escoles municipals de música de Barcelona han cantat conjuntament una nadala tradicional catalana. Des de la Sagrada Família s'ha entregat a cada escola un obsequi com a recordatori i agraïment d'aquest dia tan especial, una figura representativa del grup escultòric del Naixement de la façana.

Les corals i músics infantils han actuat davant d'una façana del Naixement il·luminada especialment per a aquestes dates amb la llum centrada en els grups escultòrics del Naixement, de l'Adoració dels pastors i de l'Adoració dels Reis d'Orient. Un acte que ha format part de la programació que ha preparat la basílica per convidar la ciutadania a viure l'esperit de Nadal i preparar la celebració de l'arribada de Jesús.

El pessebre del doctor Padrós

Un pessebre en el que es fa de dia i de nit, un pastor que porta la vacuna de la Covid-19 com a ofrena, una caldera per cremar els mals desitjos i una representació del naixement més humana. Aquestes són algunes de les curiositats del pessebre de **Jaume Padrós**, president del Col·legi de Metges de Barcelona. El doctor Padrós ens ha convidat a entrar a casa seva per veure el pessebre el qual li ha dedicat molts anys i temps en família.

“Per mi és una tradició que passa de pares a fills”. Jaume Padrós parla dels seus inicis fent el pessebre: “Recordo molt bé el pare fent el pessebre i tots li posàvem molta il·lusió admirant les seves construccions”. El president del Col·legi de Metges de Barcelona fa molt temps que crea el

pessebre de casa seva en família, i cada any ha anat afegint idees i creacions noves. Jaume Padrós parla de les arrels del pessebre a Catalunya: “Aquí, si em permeteu, és on hi ha el lideratge dels grans pessebres i les grans manifestacions al voltant del pessebre”. Padrós valora l’arrelament de la tradició a Catalunya i els artesans que es dediquen a la creació de construccions i figures. “A molts indrets del nostre país: a Olot, Martorel·la, Barcelona i Sabadell, entre d’altres; sempre hi ha hagut i hi ha artistes extraordinaris” diu. El doctor Padrós creu que el pessebre està en perill. Per a ell, corre el risc que “el banalitzem i ens apartem de la tradició”. “El plàstic i els productes més comercials, ho estan substituint” explica el president del Col·legi de Metges de Barcelona.

Per això, recomana que per tenir un bon pessebre “cada any s’ha d’anar comprant una o dues peces artesanes, i a poc a poc anar engrandint-lo”.

La construcció del pessebre “és un invent extraordinari i molt pedagògic”. Padrós assegura que ensenya “diferents escenes per entendre la màgia de la vinguda de Jesús”. En el seu pessebre particular, el Dr. Padrós, té diferents peces curioses que ha anat recopilant durant aquests anys: un caminant fent el Camí de Sant Jaume, unes dones eixugant la roba, una figura en moviment pujant el menjar pel balcó i, com no podria faltar, diferents caganers i una caganera repartits pel pessebre.

La Rebotiga n.68. Nadal a la Sagrada Família

Comentari de l'actualitat de la setmana amb els redactors i col·laboradors de Catalunya Religió. Després de la **il·luminació** de les torres dels Evangelistes, parlem de les activitats de Nadal a la Sagrada Família amb la directora de comunicació, **Anna Roig**. També comentem les **declaracions** del papa Francesc sobre Catalunya i altres temes de **Nadal**. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor**, **Roger Vilaclara** i **Jordi Llisterri**.

ESCOLTA
EL PODCAST

On es podrà sentir el Cant de la Sibil·la la nit de Nadal?

El Cant de la Sibil·la és una de les tradicions de la nit de Nadal que ha anat prenent relleu en els darrers anys després que la UNESCO el declarés Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. Enguany es representa a una vintena llarga de llocs arreu del territori. Com a novetat d'enguany, la nit de Nadal la **Sagrada Família** (23:00 h) acollirà el Cant de la Sibil·la a la cripta de la basílica. En aquest cas serà la soprano **Laia Nomen** la Sibil·la qui interpretarà la peça musical.

Castelló d'Empúries restaura les tapes de la pica baptismal de la basílica de Santa Maria

La restauració de les tapes de la pica baptismal de la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries ha acabat aquest mes de desembre després de dos mesos d'intervenció. Una actuació que han portat a terme el bisbat de Girona i el Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya. La intervenció ha consistit en la neteja i reintegració del cuir que es trobava en un estat de degradació important. També ha estat necessari fer un tractament de la fusta que presentava una afectació per corcs.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

| [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Fundació Catalunya Religió renova el patronat

La Fundació Catalunya Religió ha renovat el patronat i ha incorporat dos nous membres, **M. Mercè Sardà i Víctor Cullell**. Amb aquest canvi també ha finalitzat el seu mandat Ignasi Garcia i Clavel, un dels impulsors inicials del projecte. El patronat és el màxim òrgan de govern de la Fundació i està format per nou persones que exerceixen de manera voluntària aquesta funció.

En el darrer patronat es va reconèixer i agrair la dedicació i el suport incondicional que ha donat Ignasi Garcia i Clavel a Catalunya Religió des dels seus inicis el 2009 i els darrers cinc anys com a patró fundador. Li reconeix

especialment el seu paper indispensable com a impulsor del projecte i la tasca realitzada com a copresident del Consell Editorial. Un reconeixement que se suma a nombrosos mèrits professionals en l'àmbit de la gestió pública i als compromisos socials i eclesials exercits amb gran encert en tota la seva **trajectòria** personal.

Aquesta vacant coincideix amb l'elecció per unanimitat del patronat de dos nous patrons.

Maria Mercè Sardà i Pons és llicenciada en Filologia Catalana i en Ciències Eclesiàstiques. Ha exercit com a professora Catedràtica d'Ense-

nyament Secundari en l'ensenyament públic. Participa activament en la vida cultural de la ciutat de Tarragona, i ha promocióat el teatre juvenil amb persones amb diversitat funcional i la poesia. Ha rebut el premi 'El Balcó' l'any 2018 que atorga Òmnium Cultural del Tarragonès. Està vinculada a la comunitat parroquial de Sant Pau i és presidenta diocesana de l'Acció Catòlica. També forma part del Secretariat de Música Sacra de l'Arquebisbat de Tarragona.

Víctor Cullell i Comellas és llicenciat en Ciències Polítiques i té una dilatada experiència en l'àmbit institucional i com a gestor públic. Ha estat secretari del Govern de la Generalitat del 2017 al 2021. Format en el moviment juvenil cristià Hora-3, ha estat des de sempre vinculat a la parròquia de l'Immaculat Cor de Maria de Barcelona i a l'arxiprestat de la Sagrada Família.

Amb aquests canvis el patronat queda format per **Carles Duarte** (president), **Míriam Díez** (vicepresidenta), i com a vocals Víctor Cullell,

Núria Iceta, **Oriol Llop**, **Manuel Manonelles**, **M. Mercè Sardà**, **Noemí Ubach** i **Anna Vilà**. Míriam Díez i Núria Iceta han renovat el seu mandat per cinc anys més. **Jordi Llisterri** és el director de Fundació i secretari del patronat. Els patrons no perceben cap retribució i són els responsables de vetllar per l'adequació de la gestió i de les activitats de la fundació a les finalitats fundacionals.

La **Fundació Catalunya Religió** té entre les seves finalitats principals "el foment de la presència pública del fet religiós en general i, en particular, del cristianisme" i de tots aquells "esdeveniments que es considerin rellevants sobre les confessions, entitats, institucions i tradicions religioses presents a Catalunya". Aquesta finalitat es concreta amb el sosteniment i la gestió del projecte comunicatiu de Catalunya Religió que **dirigeix** la periodista **Glòria Barrete**.

La Fundació és una figura jurídica sense ànim de lucre que garanteix que els seus ingressos,

actius econòmics i totes les activitats que porta a terme estiguin destinats a la finalitat fundacional. Alhora, exigeix més transparència en la seva gestió, sota el control del Protectorat de Fundacions de la Generalitat de Catalunya.

El projecte Catalunya Religió se sosté econòmicament amb les **donacions** dels lectors, les aportacions de les entitats i congregacions religioses que hi donen suport, de publicitat i patrocinis, i de subvencions de concurrència pública. Els donatius a la fundació es poden acollir a desgravacions fiscals de fins al 80%.

APRENDRE ÉS UNA FESTA

FANFEST

A TOT RITME!

PRIMÀRIA

BAULA

EL FESTIVAL MÉS COMPLET
EXPERIÈNCIES D'APRENENTATGE
PERSONALITZACIÓ AL MÀXIM

BATXILLERAT

El papa Francesc sobre Catalunya i Espanya: “Busqueu la manera de resoldre-ho”

Aquest diumenge 18 de desembre, el diari *ABC* va publicar una **llarga entrevista** amb el papa Francesc. Entre altres temes planteja llargament el conflicte polític entre Catalunya i Espanya. La demanda del papa és una: “Busqueu la manera de resoldre-ho”.

Davant la pregunta sobre el paper de l'Església en el tema polític de Catalunya, el papa ho emmarca en un context en el que “Espanya no és l'únic cas al món. Cada país ha de buscar el seu camí històric per resoldre aquests problemes. No hi ha cap solució única”. I afegeix diversos exemples de problemes nacionals europeus (Macedònia, l'Alt Adigi, Escòcia...)

en el que s'han buscat solucions com “estatuts preferencials com a manera per resoldre aquests problemes” o “divisions, i va sorgir un país nou”.

**SI L'ESGLÉSIA NO ESTÀ ENCARNADA
NO VA BÉ, HA D'ACOMPANYAR
EL POBLE**

Quan se li planteja que a Catalunya ja hi ha una autonomia i que hi ha molta gent contra la secessió, com sempre ha fet Francesc no entra en el debat de la situació concreta. El que

reitera és que “aquest no és un problema original” i explica que no sap si “ara és el moment de la solució definitiva per a Catalunya” i que “moltes vegades en altres països ho han resolt totalment o parcialment” i “potser es triguen anys o dècades”.

Sobre el paper de l'església en la situació catalana respon que “l'Església ha d'estar encarnada. Si no està encarnada no va bé, ha d'acompanyar el poble”. Però demana que l'Església no aterri en les concrecions de cap banda: “l'Església no pot fer propaganda per una banda o per l'altra sinó acompanyar el poble perquè trobi una solució definitiva”. També reitera que “la identi-

tat sacerdotal es despista una miqueta quan se te'n va a la política”.

En un altre moment de l'entrevista, el papa també dona un suport explícit al cardenal Joan Josep Omella, quan parla de la visita que va rebre fa uns dies dels seminaristes de Barcelona: “L'Església a Espanya està anant endavant. Hi ha problemes, com a tot arreu, i es va haver de demanar a algun bisbe que marxés, però això passa a tots els països. El senyor president de l'episcopat mereix tot el respecte, és un senyor”.

Com totes les entrevistes amb el papa Francesc deixa una colla de titulars. Davant les crítiques

que rep com a massa progressista assegura que “el problema no és la tradició. La tradició són les nostres arrels i et fan créixer en vertical. El problema és mirar cap enrere”.

També anuncia que nomenarà una dona prefecte d'un dicasteri “que quedarà vacant d'aquí a dos anys”. I que a l'inici del seu pontificat ja va lliurar al secretari d'Estat una renúncia signada “en cas d'impediment per raons mèdiques”.

CR | LLEGIR AL WEB (+)

**Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!**

**Com? Guardeu el número 693 715 339 a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.**

Pere Aragonès: “La diversitat religiosa forma part de l’essència del nostre país”

El president de la Generalitat, **Pere Aragonès**, ha subratllat aquest dimecres a la tarda el “compromís” del Govern “en la defensa de la diversitat religiosa i cultural perquè forma part de l’essència del nostre país”. El cap de l’Executiu ho ha afirmat durant la celebració de la festa de la **Hanukkà**, que s’ha celebrat a la plaça Sant Jaume de Barcelona.

El president de la Generalitat ha aprofitat la seva presència a la festa de la llum de la comunitat jueva per recordar que “cal posar llum davant la incertesa i les angoixes, i que siguem capaços de trobar camins de diàleg, pau,

llibertat i justícia”. “Catalunya és casa vostra, formeu part indestriable de la nostra nació i, per tant, que per molts més anys i per molts més segles puguem seguir caminant plegats”, ha afegit el cap de l’Executiu.

Una oportunitat per “trenar la vida compartida”

Durant la seva intervenció, el president de la Generalitat ha agraït la invitació a les institucions catalanes a aquesta celebració jueva assegurant que “és un honor poder participar-hi” perquè “d’aquesta forma es continua trenant

la vida compartida que el poble jueu té amb la nació catalana”.

La celebració de la Hanukkà a Barcelona ha comptat també amb la intervenció del rabí i president de Jabad Lubavitch, **David Libersohn**. Per part del Govern també hi ha assistit el director general d’Afers Religiosos, **Carles Armengol**.

L'església de la Pietat de Vic acull una botiga temporal de segona mà

Allargar la vida útil dels objectes. Amb aquest propòsit el Ressor, el mercat social de la reutilització, ha obert les portes a l'església barroca de la Pietat de Vic on es podran trobar de manera temporal tot tipus de mobles, roba i altres objectes de segona mà i restaurats. Fins el 5 de gener, cinc entitats del tercer sector hi participen aportant material que habitualment ja venen a les botigues que tenen a la ciutat. "La nostra aposta és allargar la vida dels productes i evitar la generació de residus", destaca **Jordi Codina**, de la Fundació Areté.

ACN | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Comencen els treballs per refer la volta de l'església de Sant Feliu Màrtir de Constantí

El Centre Parroquial de Constantí ha informat que els treballs per a refer la volta del temple de Sant Feliu Màrtir han començat. El primer pas ha estat la redacció d'un projecte tècnic que actualment estudia l'Ajuntament i el Departament de Cultura. Un anunci que s'ha fet en la reunió que ha tingut lloc al mateix centre parroquial aquest dimecres per informar sobre l'estat actual del temple i els darrers treballs arquitectònics. La volta de l'església de Sant Feliu Màrtir de Constantí es va ensorrar quan va col·lapsar l'encavallada de la coberta l'any 2018.

ARQUEBISBAT DE BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El caputxí Valentí Serra reivindica el simbolisme de les figures del pessebre en el seu nou llibre

Dins del seu cicle d'activitats de Nadal, la Casa dels Entremesos ha acollit aquest dijous la presentació del llibre *Entrem dins del pessebre*, del caputxí **fra Valentí Serra**. En la seva intervenció, Serra ha reivindicat la construcció del pessebre posant en relleu l'alt simbolisme de les seves figures. L'acte, que coincideix amb la Fira de Santa Llúcia que se celebra a la plaça de la Catedral de Barcelona, ha comptat amb els comentaris del professor de l'Escola Massana i expert en l'art pessebrístic **Josep Mañà**.

CAPUTXINS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Bernabé Dalmau: “A nivell eclesial, cada 25 anys convé una cosa nova”

El pare **Bernabé Dalmau** ha publicat aquest any un llibre amb motiu del 50è aniversari de la seva ordenació presbiteral. Sota el títol *50 homilies i el seu context* (PAM, 2022) recull una homília per a cada un dels 50 anys de ministeri sacerdotal. En aquesta entrevista el pare Dalmau dona a conèixer els seus cinquanta anys de vida monàstica i sacerdotal. Una trajectòria que va iniciar l'any 1960 quan va entrar de postulant al monestir, després d'haver estat escolà, i que l'ha dut a viure de molt a prop moments tan decisius per a l'Església com la celebració del Concili Vaticà II i la del Concili Provincial Tarraconense.

La seva activitat eclesial sempre ha estat vinculada a Montserrat i basada sobre tres eixos: docència, pastoral i publicacions, principalment a les publicacions de l'Abadia. Dirigeix la revista *Documents d'Església* des de l'any 1986 i, juntament amb Josep Massot, qui era director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat (PAM), va emprendre la creació de col·leccions com *Saurí* i *El gra de blat*, que actualment ja compten amb centenars de títols.

El pare Dalmau viu el sacerdoci des del monestir i molt eclesialment; prefereix referir-se

a la comunió de l'Església més que no pas a la sinodalitat; destaca **Joseph Ratzinger** com a referent teològic i posa de relleu el Document del Concili Provincial Tarraconense i la carta pastoral *Arrels Cristianes de Catalunya*. Bernabé Dalmau sempre ha viscut el ministeri com un servei per fer comunitat cristiana, una comunitat formada per varietat de carismes i de circumstàncies. Una comunitat en la qual tots tenim la mateixa fe, però que hem de viure en circumstàncies diferents.

"LA MEVA EXPERIÈNCIA ECLESIAL MÉS FORTA, A PART DE LA VIDA SACRAMENTAL NORMAL, HA ESTAT PARTICIPAR EN EL CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE"

Entre els llibres que ha publicat darrerament hi trobem: *Cercar Déu a Montserrat* (2012), *Sant Joan XXIII i la pau al món* (2014), *L'impacte del papa Francesc* (2014), *Óscar Romero, bisbe dels pobres* i *Óscar Romero. Diari 1978-1980* (2015), *Manual cristià d'autoestima* (2016), *50 homilies i el seu context* (2022) i *Columba Marmion, cent anys de llegat espiritual* (2022).

Quins trets destacaria de la seva activitat monàstica i sacerdotal?

L'ensenyament és el període més breu. Jo vaig fer filosofia i teologia aquí, a Montserrat. Vaig tenir la sort de fer teologia paral·lelament al Concili Vaticà II, que va ser del 1962 al 1965. En algunes matèries, aquí no només estàvem al dia sinó més i tot. Un exemple d'això es troba en la litúrgia. Tot el que es deia al Concili, a Montserrat, ja ho teníem superat de sobres. En sagrada escriptura i en eclesiologia també. Teníem el pare **Evangelista Vilanova**, que seguia de prop el que es feia, sobretot en l'àmbit francès. Els estudis jo crec que els vaig fer molt bé i em vaig dedicar a ampliar-los, que és el costum que tenim aquí a Montserrat. En el meu cas vaig estudiar també dret canònic. Vaig anar dos anys a Estrasburg i en tornar va ser quan em van ordenar prevere. Quan vaig arribar, vaig arribar a ensenyar alguns tractats de teologia. Vaig ensenyar el tractat sobre la Gràcia i el de sagraments: el sagrament del matrimoni i el sagrament de l'Orde.

I com ha estat tota la funció pastoral?

Quan em van ordenar, ordenaven monjos que de pastoral no en feien tanta al santuari. Però

alerta a simplificar. Per exemple, el pare Masot tenia un cor pastoral i havia fet el funeral de molts autors amb els quals tenia tracte a les publicacions.

Jo he tingut una experiència molt maca en la pastoral, molt bona. Sense grans esdeveniments, però sí que hi ha coses que impressionen. De vegades per la senzillesa. La pastoral pot ser molt prosaica, si celebres missa aquí a Montserrat, que segons com no coneixes ningú, però en predicar, el sacerdot el visc molt eclesialment.

També com a exemple, hi ha el recés dels que es preparen per a diaques permanents dels bisbats de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa. Fa una dotzena d'anys que me'ls envien a mi, i em fa molt de respecte predicar a un senyor que ja té la seva vida, però que li han demanat o li ha semblat que podia fer una mica més per l'Església.

La vocació i el ministeri no els veig com un poder. Evidentment que té un aspecte de "*exousia*", però sempre l'he vist com un servei, un ministeri, un fer la comunitat cristiana entre tots. I a mi, el que m'ajuda molt a viure'l és la

varietat de carismes i de circumstàncies. Tots tenim la mateixa fe, però l'hem de viure en circumstàncies diferents.

Ja no cal dir la dimensió, que ara ha caigut en picat, del sagrament de la penitència. És on et trobes amb el més gros. I et fa pensar que tu no ets ningú, però que a través teu Déu i l'Església van fent la seva obra.

"S'HAN FET SÍNODES DE BISBES EN ELS QUALS JA SABIES QUE DIRIA EL PAPA EN L'EXHORTACIÓ APOSTÒLICA POSTSINODAL"

Hi ha tots els anys treballant en publicacions...

Quan estava acabant els estudis al noviciat ja vaig col·laborar amb Josep Massot, director de les Publicacions de l'Abadia. El primer *Saurí* (col·lecció de Publicacions de l'Abadia de Montserrat), ja va ser una traducció de Ratzinger que em va encarregar ell. Es diu *L'actualitat de ser cristià*. Després el Josep Massot em va explicar

que un senyor li havia dit que trobava que la col·lecció *Saurí* era una mica massa elevada i una miqueta massa d'esquerres. Aquell senyor volia, i estava disposat a donar diners, que hi hagués una nova col·lecció que fos més planera i que pogués ajudar més immediatament a la pregària. Fins i tot suggeria que el primer llibre fos un llibre de pregàries. I aleshores va sortir el primer *Gra de blat*, que és un llibre de pregàries, *Pregàries d'avui i de sempre*. En van sortir tres edicions. I a la mateixa revista, *Documents d'Església*, que va començar l'octubre del 66, ja vaig traduir del francès. I ja en aquests anys vaig publicar algun llibre. Quan vaig fer dues o tres antologies de Pregàries d'avui i de sempre, el pare Cassià em va dir que amb el temps ja en faria de propis, i així ha estat.

Vau fer els estudis de Teologia al noviciat mentre se celebrava el Concili Vaticà II (1962-65). Quina valoració feu del Concili 57 anys després?

Jo crec que el Vaticà II va fer una gran obra. Jo penso concretament en la Litúrgia, que és una de les meves aficions, ja hi haguéssim arribat, però molt més a poc a poc. La prova és que

abans del Concili, Pius XII ja va fer unes reformes litúrgiques, com va ser la introducció, o la restauració, de la Vetlla Pasqual. Però el que passava era que quedava penjat el Concili Vaticà I i en molts aspectes va obrir moltes portes i va donar un impuls.

El que sí que jo veig és que cada vint-i-cinc anys, en l'àmbit eclesial, convé una nova cosa. Això és una versió positiva eclesial d'aquella afirmació política o negativa que deia que Barcelona s'havia de bombardejar cada cinquanta anys. S'han de fer coses. Aquí Catalunya jo crec que n'hem tingut una de molt gran. La meua experiència eclesial més forta, a part de la vida sacramental normal, ha estat participar en el Concili Provincial Tarraconense. Jo vaig ser el ponent del tema segon, de Sagraments, perquè m'hi va posar el bisbe **Pere Tena**.

Aquí a Catalunya, la moguda que va representar el Tarraconense va ser molt forta. Jo crec que se n'hauria pogut treure més profit. És important que la carta pastoral de les Arrels Cristianes de Catalunya formi part dels documents del Concili Provincial Tarraconense aprovats per Roma. En canvi, a mi em consta que hi ha

bisbes catalans que no veuen que Catalunya sigui una nació. Ja sé que una cosa és la política i una altra la vida de fe, però hi ha també tot això.

Però tornen al Vaticà II. El Concili Vaticà II va parlar d'actualització, *d'aggiornamento*. Després va venir l'etapa de la vida de comunió, l'ecclesiologia de comunió. I ara es parla de sinodalitat, cosa que no m'agrada.

Per què no us agrada que es parli de sinodalitat?

El Vaticà II va instituir el Sínode de bisbes, que ja porta potser quaranta anys de rodatge. A cada pontificat ha anat prenent un caràcter. S'ha gasat la fórmula 'Sínode de bisbes' però que veig indispensable perquè un Concili com el Vaticà II ja no es pot repetir. Per tant, un Sínode de bisbes crec que ha de ser la màxima expressió de l'autoritat de l'Església.

En un primer moment es va optar per la fórmula de fer una exhortació apostòlica postsinodal en la qual el papa recollia el material i les conclusions dels sínodes. Va ser una bona solució per **Pau VI** i en va sortir *Evangelii nuntiandi*.

Però després s'han fet sínodes de bisbes en els quals ja sabies què diria el papa en l'exhortació apostòlica postsinodal i que hagués pogut dir el mateix sense haver fet la reunió.

En el cas del papa Francesc, pel Sínode de la Família va dir que es fes una enquesta o un diàleg sobre la família. Aquesta fórmula va anar bé. Però després va fer un Sínode sobre els joves i hi va haver l'Exhortació Apostòlica corresponent, que tampoc no ha tingut gaire recorregut.

"EN EL MOMENT ACTUAL, NO VEIG QUE EL CRISTIANISME SIGUI MÉS CONVENÇUT"

En resum: per mi s'haurien hagut de fer unes sessions d'estudi d'uns quants bisbes i uns quants canonistes per dir com ha de ser el Sínode de Bisbes. Quan parlem de sinodalitat, la sinodalitat l'hem practicat sempre, és la comunió. Per exemple, si coneixes la Regla de Sant Benet ja ho veus en la vida religiosa. Però el que ara s'ha fet, que a nivell de base la gent pugui fer suggeriments... tot això són documents que

quan arriben a Roma ja queden filtrats. Tot això pot enganyar una miqueta.

Amb 50 anys de ministeri sacerdotal, com descriuria els cristians de l'any 2022?

Jo estic bastant conforme amb el que ja va dir, fa quaranta anys, el teòleg **Joseph Ratzinger**: el cristianisme del futur serà més reduït però més convençut. El que passa és que en el moment actual veig que s'ha reduït, però no veig que sigui més convençut.

Hi coincideix molt amb el testimoni del papa Benet XVI?

Jo estic en absoluta comunió amb tothom, també amb el papa Francesc. Però és cert que, potser perquè jo soc una mica gran, no tinc la mateixa simpatia pel papa actual malgrat que he escrit dos llibres sobre ell. No dubto gens de la seva santedat i de les seves qualitats personals. Només que, així com **Jordi Pujol** deia en temps de **Joan Pau II** "jo sóc un soldat de l'exèrcit derrotat del **papa Pau VI**", jo diria, amb totes les cauteles: "Em sento un soldat de l'exèrcit derrotat del papa Ratzinger". Parlo de

la doctrina, la sistematització teològica i també de la seva prudència.

El papa Francesc fa entrevistes per tot arreu. Amb els *Documents d'Església* em trobo que les homilies i els Angelus són com una meditació o una descripció escripturística que tenen la seva profunditat. Però un text que tingui nervi em costa de trobar.

En les 50 homilies destaca la importància del "lligam entre predicació i acció, entre evangelització i sacramentalització". Quina és la importància dels sacraments en la vida del cristià?

El sacrament és l'expressió i la vivència de la fe. La fe no és simplement creure els conceptes, les veritats o el que diem en el Credo (que també). Si no fer-la viscuda. I per alimentar-la i expressar-la, necessitem escoltar la Paraula de Déu que ens dona esperança.

"LA MISSIÓ DE MONTSERRAT ACTUALMENT ÉS FER EL QUE HA FET SEMPRE: SER EL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU"

Quina considera que és la missió més necessària de l'Església actualment?

Fer conèixer Jesucrist. Actualment, hi ha elements molt vàlids com poden ser l'ecumenisme i el diàleg interreligiós, però ens hem de centrar en el Crist. Si el Crist no ha ressuscitat, és vana la nostra fe. I la nostra fe implica la nostra resurrecció i la resurrecció de tots.

I quina és la de Montserrat?

La d'aplicar en el moment present i amb les eines presents, que som els monjos actuals, el que ha fet sempre: ser el santuari de la Mare de

Déu. I a través de la veneració a Maria, fer Església. Nosaltres, fent Església, som Maria per al món.

I la missió del monjo al segle XXI?

Ser un testimoni de fe en Jesucrist. Perquè la nostra vida està tota centrada en la fe en Jesucrist.

Justícia i Pau denuncia que la majoria de persones recluses pateixen algun trastorn mental

Els vincles entre delinqüència, presó i trastorn mental són profunds i multidireccionals. Aquest és un dels resultats destacats de l'estudi *La salut mental en el sistema penitenciari català. Visió de conjunt i reptes* que ha presentat aquest dimecres Justícia i Pau Barcelona al Col·legi de Periodistes de Catalunya. En la roda de premsa, l'entitat ha manifestat que la majoria de les persones recluses a Catalunya pateixen problemes de salut mental.

En la presentació de l'estudi, **Núria Sastre**, advocada i una de les autores de l'informe, ha declarat que les penes són massa llargues i no fan la seva funció. "A més de ser deshumanitzadores, els internaments superiors a deu anys de presó tenen inevitablement un impacte molt negatiu en la salut mental", ha dit.

Roser García, també participi en la presentació del document, en qualitat de metgessa i voluntària de presons de Justícia i Pau, ha remarcat que "el voluntariat de presons detecta que totes les persones empresonades tenen algun tipus de trastorn mental". Fins i tot els que no estan diagnosticats de cap malaltia psiquiàtrica prenen medicació. "Les persones internes

estan hipermedicalitzades i hipermedicades", ha denunciat.

"NO ENS PODEM PERMETRE UN SISTEMA PENAL QUE SIGUI CAUSANT DE PATOLOGIES MENTALS I EXCLUSIÓ"

L'estudi parla de problemes com l'ansietat, les depressions, les addiccions a drogues o alcohol i els trastorns psíquics greus. El document exposa que no existeix cap mandat jurídic que obligui a una avaluació periòdica de les persones penades. Justícia i Pau també reclama que hi hagi una explicació oficial o un debat sobre per què no s'ha exclòs del sistema penitenciari les persones amb problemes de salut mental. En aquest sentit, parlen d'un possible sistema d'internament de caràcter "extrapenitenciari".

En la roda de premsa també s'ha fet referència a la manca de personal penitenciari fix i amb formació especialitzada en les unitats psiquià-

triques penitenciàries. Per a l'entitat, no es dediquen prou esforços a garantir que totes les persones internes amb aquestes patologies comptin amb una oferta de prestacions en tots els àmbits que afavoreixin al màxim la seva salut mental.

Reflexionar sobre l'atenció adequada a les persones amb problemes de salut mental

L'anàlisi exposa que les persones empresonades pateixen taxes molt importants de patologia mental, clarament superiors a les de la població en general. Per això en l'estudi es proposen un seguit de canvis i demandes. Aquestes demandes conclouen que cal un sistema jurídic que avanci decididament pel camí de l'excerceració del trastorn mental. "No ens podem permetre un sistema penal que, en lloc de contribuir al benestar social, sigui causant de patologia mental i exclusió dels qui la pateixen", manifesta l'estudi.

El propòsit principal de l'estudi és afavorir una reflexió sobre la necessitat d'una atenció ade-

quada a les persones amb problemes de salut mental, respectuosa de la seva dignitat humana i que promogui el seu benestar i desenvolupament. El document estat elaborat per **Genís Costa, Marc García, Eva Gutiérrez, Eduard Ibáñez, Laura Lao, Blanca Melloni, Andrea Roig, Núria Sastre, Tania Sueiro i Marc Viu.**

Un observatori propi de drets humans

El document s'emmarca dins de la campanya Radar de Privilegi Zero, sent aquest el primer informe de privilegi zero que publica l'entitat.

Radar Privilegi 0 representa la voluntat de l'entitat de crear un observatori propi de drets humans per denunciar i fer visible tota aquella vulneració de drets que els hi arribi i, de manera paral·lela, provocar una reflexió i una sensibilització comunitària i proposar alternatives de transformació.

Nova convocatòria

Sabadell Institucions Religioses i del Tercer Sector

Curs d'Assessor Financer per a Entitats Religioses i del Tercer Sector

Una proposta formativa única impulsada per Banc Sabadell en col·laboració amb la Universitat Francisco de Vitoria (UFV) i que té com a objectiu principal reforçar i ampliar el coneixement especialitzat de les institucions religioses i el tercer sector amb continguts adaptats a la realitat d'aquests dos col·lectius.

100 % online

Accessible des de qualsevol dispositiu

Curta durada

5 mesos (12 ECTS i 24 hores de convalidació MiFID)

Pla de beques

Consulta l'ampli programa de beques disponible

Diploma

Títol propi de la UFV

Tots els sectors

Obert a professionals de tots els sectors

Inscriu-t'hi!

Matrícula oberta fins al **10 de gener de 2023**

Més informació i inscripcions a:

InstitucionesReligiosas@bancsabadell.com

TercerSector@bancsabadell.com

www.bancsabadell.com/institucionesreligioses

Sabadell

Necessites un banc?

Una lliçó del “carrer” per Nadal

VICTÒRIA MOLINS GOMILA
A LA MÍSTICA DEL CARRER

Començo per definir el meu sentit de “carrer”. Quan fa molts anys vaig començar a fer servir aquesta expressió de “mística del carrer”, que em va fer guanyar l’apel·latiu de “monja del carrer”, va ser un passatge de l’Evangeli el que em va convèncer d’una veritat que, fins aleshores, no havia captat.

Jo, igual que **Maria Magdalena**, m’aferrava a cercar el goig de l’experiència gratificant de Déu, que no sempre va unida a la pregària. Però que, quan arriba en alguns moments, ens fa tan feliços que no es pot explicar amb paraules. És la manifestació mística o misteriosa

d’un Déu que es vol comunicar amb nosaltres. Santa Teresa de Jesús s’admirava d’aquesta capacitat humana i ho deia amb aquestes paraules: *“El alma es capaz de tener conversación no menos que con Dios”*. (comf.I M. 1,6)

El passatge era aquell de la resurrecció en el Maria Magdalena s’aferra a Jesús. Ell li diu que ha de pujar al Pare i que ella torni a Galilea. Allà, amb els germans, el trobarà com va dir també als deixebles.

Per a mi, des d’aquell moment, la “Galilea dels gentils” va ser el carrer, en el sentit més ampli

de la paraula. Allà trobaria Jesús. Carrer és per a mi, allò que el Papa Francesc ha definit amb una frase característica que vol que visqui l'Església: "Sortir de les sagristies". O també com "Església oberta". Aquesta és "la mística del carrer".

Són tantes les lliçons que em donen tots els que des de les hores m'envolten dia rere dia que no faig més que donar gràcies a Déu.

I, us ben asseguro, que costa ben poc anar per carrer rebent lliçons de la gent, i, sobretot, dels més pobres i oblidats.

Senzillament, no hi ha més que anar amb els ulls oberts i el cor atent al món que ens envolta per rebre lliçons, per gaudir de la saviesa popular, per poder eixugar les llàgrimes on n'hi hagi o per somriure al que trobes cada dia i acabes per fer-te'n amic.

Avui, precisament un dels captaires al que veig sovint quan passo pel mateix lloc -el carrer Comtal- m'ha expressat una de les veritats

que no cal massa ciència per adonar-se'n. Com molts dels que demanen almoïna, sempre està en el "seu lloc" i amb el seu gos al costat. Entre tots dos, un plat d'alumini recull les monedes dels vianants. Ja som amics, nosaltres i el gos, que em fa tanta festa com si em conegués de tota la vida. Jo no sempre augmento el seu cabal de monedes. Només de tant en tant. Però mai deixo de saludar-lo i de petar la xerrada amb ell. Té un problema greu de diabetis i no gosa anar als menjadors socials. Amb les monedes que recull se les arregla. Avui tenia moltes més que altres dies i m'ha alegrat molt. L'hi he comentat, i m'ha dit una cosa que està en el pensament de tots: "És que s'acosta Nadal i la gent dona més. No sé per què pensen que només tenim necessitat en Nadal... però s'agraeix, encara que jo prefereixo l'amistat de cada dia... com la seva".

M'ha omplert el cor d'alegria, malgrat que no li posi sempre una moneda al seu platet.

Una mica més enllà, al Portal de l'Àngel, em trobo amb un altre amic que, només de tant

en tant, està allà amb una petita plataforma de fusta a terra amb uns cotxets de joguina en moviment. Sempre li pregunto quants ha venut. Avui, a l'anada m'ha dit que cap. I l'he dit que pregària perquè almenys pogués vendre dos, perquè em va dir un dia que amb això tenia prou per dinar...

A la tornada m'ha mirat amb cara de goig, amb un somriure d'orella a orella i m'ha assenyalat amb els dits: tres.

Aquestes són les lliçons que dia rere dia vaig aprenent: acontentar-se amb poc, tenir el cor obert a l'amistat i a l'ajuda no només en Nadal, sinó tot l'any... I moltes més!.

Per què Nadal?

RUTH GIORDANO
A DES DEL DIÀLEG

A aquestes alçades de la història, em sembla que ningú voldria renunciar a les festes de Nadal, especialment als dies de festa. També a l'intercanvi de regals, d'àpats en família o amics, de passejar pels carrers engalanats, de fer sortides i esquíades, malgrat viure en un temps de crisi econòmica i clams de guerra. Cert és, que hi ha qui no en vol saber res d'aquests dies, potser per males experiències, dates que recorden aniversaris tristos, o per una realitat personal del moment.

Per altra banda, a tots ens resulta una mica feixuc, rebre quantitats de felicitacions a través del correu electrònic, o del whatsapp, o en les diferents xarxes; són molt impersonals. També

ens atabala una mica massa haver de fer cua a tot arreu, doncs, tots hem sortit a la vegada a fer les nostres compres. O intentar fer una reserva en un restaurant o hotel i adonar-te que tot està ple.

Sigui com sigui, qui gaudeix del Nadal, són els infants, perquè precisament el Nadal és la història del naixement d'un infant. I malgrat que avui en dia hem perdut el coneixement real d'aquest infant, seguim mantenint l'essència dels regals a l'Infant, als infants.

El Nadal és l'alegria immensa d'aquells savis d'orient quan seguïen l'estrella es va aturar damunt del lloc d'on era l'infant, i entrant a la casa el van adorar i obrint el seu equipatge li van

oferir els seus regals. És per això que avui seguim fent regals per Nadal. Però aquell Infant ens va fer el millor regal de la nostra vida, sent Déu mateix es va fer com un de nosaltres. Ell va baixar del cel perquè tots aquells que creiem en Ell puguem tenir vida eterna.

Per aquest motiu celebrem el Nadal. "Ja que Déu ha estimat tant el món, que ha donat el seu Fill únic perquè tot el qui creu en ell no es perdi, sinó que tingui vida eterna." (Evangeli de Joan 3:16)

Bon Nadal!

Omella titlla de “barbaritat” la nova llei de l'avortament

DG, 18/12/2022 | EL PUNT AVUI

La Polifònica de Girona celebra el concert de Nadal a la Catedral de la ciutat

DL, 19/12/2022 | DIARI DE GIRONA

L'Església Elim Girona envia una vintena de generadors elèctrics a Ucraïna

DC, 21/12/2022 | DIARI DE GIRONA

El Congrés d'Història Moderna de Catalunya tracta l'època en què va viure Ignasi de Loiola

DC, 21/12/2022 | REGIÓ 7

El Vaticà expulsa del sacerdoci Pavone, un mediàtic capellà proper a Trump

DC, 21/12/2022 | LA VANGUARDIA

L'hospital de Palamós dona dues tonelades d'aliments i productes d'higiene a Càritas

DJ, 22/12/2022 | DIARI DE GIRONA

La justícia ordena retirar el pessebre de l'Ajuntament de Perpinyà

DJ, 22/12/2022 | LA VANGUARDIA

L'Escolania de Montserrat farà un concert a Valls

DV, 23/12/2022 | EL VALLENC

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

A la @Fundperetarres ja fa dies que celebrem aquestes festes! Ho hem fet amb dos actes, a Tarragona i a Barcelona, on, per fi, hem pogut retrobar-nos per fer balanç de l'any i regalar-nos els millors dels desitjos per aquest #Nadal i per un #2023 que ja és a tocar!

Traducir Tweet

15:00 - 22 dic. 22

Jesuites Educació
@JesuitesEdu

L'esperit del #Nadal ens inspira per continuar #compartint i ampliant la mirada de l'alumnat amb projectes socials que donen sentit al nostre projecte educatiu. Us desitgem unes molt bones festes al costat dels qui més estimeu. Ens retrobem al gener! 🌟

Traducir Tweet

16:57 - 21 dic. 22

Vedruna Catalunya Educació
@VedrunaCat

"Tot té el seu moment (...) menjar, beure i gaudir de la #felicitat del propi treball és un do de Déu". Avui, darrera reunió de l'any de les direccions generals. #escolacompromesa

Traducir Tweet

10:42 - 19 dic. 22

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Felicitació de Nadal del P. Abat de Montserrat, Manel Gasch i Huriós (2022) - Felicitació del Nadal del P. Abat de Montserrat, ... #Montserrat #Noticies #Actualitat abadiamontserrat.cat/felicitacio-na...

Traducir Tweet

17:56 - 22 dic. 22

CPL Editorial
@CPLeditorial

65 anys al servei de la formació litúrgica del Poble de Déu (1958-2023)
Phase
Missa Dominical
Cantoral Missa Dominical
Cuadernos Phase
Liturgia y Espiritualidad
Dossiers CPL
Biblioteca Litúrgica
Celebrar
Sants i Santes
Emaús
CPL libri
Galilea.153
cpl.es

Traducir Tweet

11 reproduccions

Monestir de Poblet
@MonestirPoblet

🌟 El @MonestirPoblet us desitja un Bon Nadal i un molt bon 2023!!!

Traducir Tweet

9:43 - 23 dic. 22

Libreria Claret
@LibreriaClaret

Prepara't per al Nadal amb la Lectio Divina d'en Josep Roca. Hi trobaràs tots els temps forts de l'any A. www.livros.com.br/XSzB50LikwB

Traducir Tweet

10:01 - 21 dic. 22

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Un any més, el dia 24 de desembre a les 19 h, tindrà lloc a la Basílica la missa del Pollet, especialment pensada perquè el públic familiar i infantil pugui prendre part en l'eucaristia de Nadal i celebrar-la sagradafamilia.org/nadal-2022

Traducir Tweet

12:55 - 22 dic. 22

Junior Report
@juniorreport

Colaborar como #voluntario en una entidad, apostar por #alimentos de producción local, combatir el #desperdicio alimentario... Alcanzar el #ODS 'Hambre Cero' está en manos de tod@s. Te contamos cómo hacerlo con los Premios #Impulsa de @Blanquerna 🌟

Traducir Tweet

15:05 - 21 dic. 22

Sant Joan de Déu CAT
@OHSantJoandeDeu

Gent de totes les èpoques, races, cultures i creences han enyorat sempre el mateix: PAU. Aquest continua sent el nostre desig. Bon Nadal!

Gràcies per la vostra col·laboració @camposcar @openarms_fund

Traducir Tweet

67 reproduccions

10:50 - 22 dic. 22

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Avui tota la comunitat educativa del col·legi #MaristesSLC hem celebrat l'Advent a la parròquia de Santa Maria de Sant. Preparant-nos per al #Nadal.

Traducir Tweet

20:49 - 20 dic. 22

IQS
@IQSBarcelona

🌟 Des d'IQS us desitgem bon nadal i felicitat 2023! Per un nou any ple d'investigació.

Traducir Tweet

11:39 - 23 dic. 22

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimera, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Membra, Lucía Montobbio, Laura Mor, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, Noemí Ubach, Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

Auditat per:

Amb el suport de:

